

kommer mig, at det her dreier sig om et stort og vigtigt Princip, og fordi jeg i Øvrigt har den Lidsid baade til den høitærede Indenrigsminister og til Udvalget, at de som praktiske Mænd ogsaa i Lovens øvrige Bestemmelser have vidst, nogenlunde i det Mindste, at ramme det Rette. At Lovforslaget i det Væsentlige hviler paa et Princip, som jeg anser for at være fuldstændig rigtigt, har jeg allerede tidligere havt Leilighed til at udtale. Jeg kan imidlertid ikke antage, at de Forandringer, som muligvis Vedtagelsen af mine Vædringsforslag til § 1, § 2 og § 5 maatte nødvendiggjøre, skulde være af saa indgribende Betydning, at dette skulde være nogen virkelig Indvending imod at vedtage disse Vædringsforslag. — Jeg vilde sætte særdeles megen Pris paa, om den høitærede Indenrigsminister, som — dersom jeg forstod ham ret — stillede sig temmelig ligegyldige over for Vædringsforslaget til § 1, vilde opgive sin noget større Modstand imod Vædringsforslaget til § 2, idet jeg virkelig tror, — ja jeg er ikke vis paa, at kunne berolige den høitærede Indenrigsministers Vind, men jeg kan kun udtale som min bestemte Overbevisning, at det Tilfælde ikke vil tænkes, hvor vedkommende Interesserede ikke paa selve den beskyttede Grund vil finde alt det fornødne Materiale eller i alt Fald vil kunne erhverve sig det ved Kjøb, saaledes at det for ham vel kan have økonomisk Interesse at kunne afstvinge Andenmand Materialet mod en saadan Godtgjørelse, som uwillige Mænd eller Landvæsenkommissionen fastsætter, men at der dog ingen Nødvendighed er for at give ham Expropriationsret. Den høitærede Minister forment, at det vilde være ubilligt, om Vedkommende, for at skaffe fast Materiale til Sætning af en Dæmning eller til Udbedring af Brud paa Dæmningen, skulde være nødt til at grave et stort Hul i deres flade Mark; men det forekommer mig dog at være langt at foretrække, at Vedkommende graver store Huller i sin egen Mark for at skaffe sig Materiale, end at han graver smaa Huller paa Marken hos Naboen, som ikke har Interesse af Dæmningen. Jeg kan ikke godkende, at det absolut skulde være en Egenfindighed af en Mand, at han ikke vil sælge sin Nabo det, som Naboen tror at have særlig Brug for, og i alt Fald, selv om det er en Egenfindighed, er det ikke nogen Egenfindighed, som Loven skal bryde. Det er i Virkeligheden ikke tilstrækkeligt, om jeg kunde godtgjøre, at et Grundstykke har en Verdi for mig, der er 10, 20, ja 100 Gange større end den, det har for min Nabo — dette kan jo let tænkes, hvor der er Tale om en Byggegrund til et bestemt Foretagende — til, at Loven derfor skal bemyndige mig til at tvinge ham til at afstaa sin Eiendom.

Ordføreren: Efter de nævnte Udtalelser, der ere fremkomne fra den ærede Landsthingsmand fra 9de Kreds (Estrup), skal jeg ikke for-

længe den stedfindende Diskussion med mange Ord, og jeg skal afholde mig fra at gaa ind paa alle de enkelte Bemærkninger, som den høitærede Indenrigsminister fremsatte angaaende Udtalelser, der vare fremkomne fra Ordførers Side. Naar der navnlig er Tale om en formentlig Fortalelse, hvormed der, hvis jeg forstod det ret, sigtes til en Bemærkning fra min Side om, at der, hvor Talen kun var om Enkeltmands Dige for hans egen Regning og paa hans egen Grund, ikke med Nødvendighed krævedes Retsregler, skal jeg bemærke, at det var min fulde Mening, og at jeg tilføjede: „med mindre man vilde tilstaa slige Enkeltmands Anlæg Afgang til Expropriation.“ Det er min Paastand, at Lovudkastet ikke skal beskæftige sig med disse rent private Foretagender, som ikke kræve Lovens Hjælp til deres Udførelse. Jeg tror ogsaa, at den høitærede Indenrigsminister sammenblandede enkelte Udtalelser, der ere faldne fra den ærede 2den Landsthingsmand for 9de Kreds, med nogle, der ere komne fra min Side, men jeg skal som sagt ikke gaa nærmere ind derpaa. Derimod tror jeg ikke at burde overlade at betegne Udvalgets Stilling til de af den ærede 2den Landsthingsmand for 9 Kreds stillede Vædringsforslag. Hvad det ærede Medlems tvende Vædringsforslag til § 1 angaar, da er det jo nu bragt paa det Rene, at Lovforslagets Fortaaelse skal være den, at vi gaa bort fra den Ordning, der findes nu, nemlig at Grundeieren forbliver Eier af den Grund, hvorpaa Andenmand opfører et Dige, og at man gaar over til en Grundeexpropriation — jeg feiler vel ikke i, at det var den høitærede Ministers Mening. Derfra vil den meget ærede 2den Landsthingsmand for 9de Kreds bort. Udvalget har taget hans Vædringsforslag under Overveielse og tillægger de Grunde, der ere fremsatte for denne Tilbagegaaen til det nu Væstaaende, en ikke ringe Vægt, men der er ogsaa i Udvalget fremkommet Betragtninger, der i Meget ligne dem, der ere fremsatte idag af den høitærede Indenrigsminister, navnlig den, at der kunde være — jeg tror, at det var den høitærede Ministers Mening — en Frygt for, om Landvæsenkommissionen, som efter Vædringsforslaget Nr. 2 skal bestemme, hvilke Indskænkninger der for Fremtiden skal paahvile Grundeieren med Hensyn til Benyttelsen af Diget og af den til samme grundsende Jord, vil have den fornødne Forudsættelse til at træffe alle fornødne Bestemmelser i saa Henseende. Denne Betænkkelighed er bleven gjort gjældende i Udvalget, og Resultatet af Overveielserne har været, at Udvalget stiller sig noget forskjelligt til Vædringsforslaget, idet nogle Medlemmer skænke det deres ubetingede Tilslutning og vilde have det holdt rent, at der ikke skal finde en egentlig Expropriation af Grunden Sted, men kun en Afgivelse af Grund til Benyttelse, som jo ogsaa er hjemlet i andre saakaldte Nabo-forhold, og som i videnskabelige Fremstillinger